

Περιεχόμενα

1. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ Η ΑΛΛΟΤΡΙΩΝΕΙ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

FREE SUNDAY **21/06**₂₀₂₀ σελ. 1,8,9

1. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙΕΙ Η ΑΛΛΟΤΡΙΩΝΕΙ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

Μέσο: FREE SUNDAY

Ημ. Έκδοσης: . . .21/06/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .23/06/2020

Σελίδα: 1

Δ. Σεβαστάκης
«Η πολιτική καίει
ή αλλοτριώνει
ανθρώπους»

σελ. 8-9

1. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙΕΙ Η ΑΛΛΟΤΡΙΩΝΕΙ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

Μέσο: FREE SUNDAY

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/06/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/06/2020

Σελίδα: 8

08 | FS

◆ συνέντευξη ◆

21.06.2020
www.freesunday.gr

Δημήτρης Σεβαστάκης,
ζωγράφος, αν. καθηγητής
στο ΕΜΠ, πρώην
βουλευτής
του ΣΥΡΙΖΑ

«Η πολιτική καίει ή αλλοτριώνει ανθρώπους»

ΣΤΟΝ ΧΡΗΣΤΟ ΜΑΤΗ

Κα να απευθυνθείς στον «αντίπαλο» πρέπει να καταλάβεις και τη δική του εκδοχή δικαίου, αν είναι τίμιος και την υπερασπίζεται ο ίδιος ή απλώς την «πουλάει» ή την προφασίζει, λέει μιλώντας στην F.S. ο ζωγράφος, αναληρωτής καθηγητής στη Σχολή Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ και πρώην βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Δημήτρης Σεβαστάκης με αφορμή την έκθεσή του «Πολιτικά Σχέδια», την οποία διοργανώνει και παρουσιάζει το Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (ΜΙΕΤ) στο Βιβλιοπωλείο του, Αμερικής 13, στην Αθήνα. Πρόκειται για 46 σχέδια προσώπων τα οποία έκανε κατά την περι-

οδο 2015-2019, που ήταν βουλευτής, και, όπως λέει, «το πρόσωπο καθόριζε όχι τους ανατομικούς, αλλά τους συναισθηματικούς όρους με τους οποίους το "πλοιάζε"».

Στο ΜΙΕΤ παρουσιάζεται η έκθεσή σας με τα «πολιτικά σχέδια», δημιουργημένα την περίοδο που ήσασταν βουλευτής. Πότε τα σχεδιάζατε; Την ώρα των συνεδριάσεων;

Το σχέδιο για έναν ζωγράφο είναι η πρώτη ύλη του. Η ζωγραφική για τον ζωγράφο είναι ο τρόπος να ενδοβάλλει την πραγματικότητα. Στη διάρκεια της κοινοβουλευτικής μου θητείας κρατούσα και σχεδιαστικές σημειώσεις. Το γράφω εξάλλου και στο κείμενο της έκθεσης. Το ακα-

ραιο σκίτσο του προσώπου, ένας μαρμασμός, το βλέμμα, πράγματα που δεν αναδύονται στον επίσημο πολιτικό λόγο ή στα πάνελ. Είναι σημειώσεις σημαντικές, που συμπλήρωναν την πολύωρη και εντατική κοινοβουλευτική εργασία μου και με βοηθούσαν να οργανώνω αποτελεσματικά τη σκέψη και την πράξη μου. Στη συνέχεια, από το καλοκαίρι του 2019 και μετά, επεξεργάστηκα αυτή τη σχεδιαστική ύλη. Ήταν κάτι σαν ημερολόγιο. Η αποθησαύριση προσώπων στοιχειοθετεί αυτή την έκθεση, αλλά σιγά σιγά ο σχεδιασμός, η ζωγραφική, επεκτείνεται. Από το καλοκαίρι του 2019 εργάζομαι πάνω σε αυτές τις σύντομες σχεδιαστικές σημειώσεις και συνεχίζω να τις εμπλουτίζω. Μεταβάλλονται, ο-

Η εγγύτητα και με ανθρώπους άλλων κομμάτων οδηγεί στους «μέσα κώδικες», όχι του κόμματος ή της πολιτικής επικράτειας, αλλά της ανθρωπιάς. Αυτό κέρδισα, την ανθρώπινη επαφή.

ριστικοποιούνται, πλάθονται, μερικές φορές καταστρέφονται. Είναι ένα ημερολόγιο πολιτικής εμπειρίας μέσα από τη γλώσσα της ζωγραφικής.

Παρουσιάζετε 46 σχέδια προσώπων. Πόσα περιλάμβανε η αρχική συλλογή;

Πολλά, πάρα πολλά. Συνεχίζω να δουλεύω τη συλλογή. Γεμίζω τειράδια, χαρτιά, μικρά, μεγάλα, μερικά τα προχωράω με τέμπρες (χρώμα και ρευστή, υδαρή ύλη), συχνά εκτός από γραφίτη χρησιμοποιώ και μελάνι, όπως στο πορτρέτο του δασκάλου μου, του Γιάννη Μόραλη, λίγο πριν από το φυσικό τέλος του.

Δεν αισθανόσασταν συμπάθεια για τα πρόσωπα τα οποία σχεδιάζατε; Ήταν απλώς αντικείμενα;

Τα πρόσωπα ποτέ δεν γίνονται αντι-κείμενα. Πάντα σε περιέχουν. Διαισθανόμουν τι αισθάνονταν, πού ένιωθαν ανασφάλεια, πού καταβόλγαν, πότε ένιωθαν την αποξένωση (και από δικούς τους), τη μοναξιά, πότε είχαν έναν παροδικό, στιγμιαίο θρίαμβο. Το πρόσωπο καθόριζε όχι τους ανατομικούς, αλλά τους συναισθηματικούς όρους με τους οποίους το «πλοιάσα». Όσο ωριμάζεις πνευματικά, ζωγραφικά, γίνεσαι ο άτυπος εξομολογητής των προσώπων. Θες να τα καταλάβεις, να τα διασώσεις, να σωθείς ψυχικά μέσω αυτών. Αυτό είναι η ζωγραφική, η τέχνη. Σωτηρική πράξη, όχι χειροτεχνική. Υπαρκτική.

Ποιο είναι το «δράμα» στην πολιτική, του οποίου τα πρόσωπα είναι «θνητογενείς φορείς»;

Το δράμα στην πολιτική είναι η περιθωριοποίησή της. Δεν είναι αυτή που κατασκευάζει την πραγματικότητα. Και διεθνώς, η πολιτική καταλήγει διεκπεραιωτής οικονομικών δομών ή πιέσεων λόγιμ. Τα «μεγάλα» δεν τα αποφασίζει η πολιτική. Ε, σε αυτή τη διαδικασία καταναλώνει και ανθρώπους. Τους καίει ή τους αλλοτριώνει. Αλλά ο αγώνας για να επιζήσεις πολιτικά είναι το πλέον σημαντικό πράγμα που έχεις να κάνεις. Είναι το καλύτερο που έχεις να κάνεις, τα λίγα χρόνια που σου διαθέτει ο Θεός. Από αυτή την απόσταση εξαρτώνται όλα. Αν πεις «θέλω να κάνω πράγματα που αγαπώ, αντί να αγωνίζομαι να γίνω αυλικός και μετά να αγωνίζομαι να κρατήσω τη θέση μου κ.λπ.», τότε η πολιτική δεν είναι τόσο γόνιμος χώρος. Είναι πολύ διαμεσολαβημένος. Πιθανόν για κάποιους να είναι μια

1. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙΕΙ Η ΑΛΛΟΤΡΙΩΝΕΙ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

Μέσο: FREE SUNDAY

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/06/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/06/2020

Σελίδα: 9

21.06.2020
www.freesunday.gr

◆ συνέντευξη ◆

FS | 09

Έκρυμνο

επαγγελματική διέξοδος ή μια ναρκισσιστική επιβεβαίωση. Πάλι, όμως, καταβάλλεις ένα κόστος που δεν σου επιστρέφεται, κατά τη γνώμη μου, ποτέ.

Να πω όμως εδώ ότι η πολιτική μπορεί να είναι ο τρόπος να κάνεις πράγματα που θα ενισχύσουν το «κοινό καλό», που θα λύσουν κάποια θέματα, σε πείσμα της ανασχετικής πολιτικής και διοικητικής γραφειοκρατίας. Σε αυτή την περίπτωση πιθανόν είναι «δράμα σωτήριο».

Λέτε ότι προσπαθούσατε να καταλάβετε «την ποιότητα, την κατάπτωση, την οίηση, την ανασφάλεια, την προετοιμασία, τη συναισθηματική ευχέρεια». Τι ενδιαφέρον έχουν για την «αριστερή οπτική» της Ιστορίας τα πρόσωπα;

Δεν είμαι σίγουρος για τη διατύπωση «αριστερή οπτική». Αλλά είναι παρεξήγηση ότι η αριστερή οπτική βασίζεται στον κακο-ερμηνευμένο μαρξισμό «νομοτέλειες και όχι πρόσωπα». Ίσα ίσα,

Ντέρα

τα ταλέντα, οι συμπτώσεις, οι έρωτες, οι προδοσίες, η φιλαργυρία, το μίσος, έχουν γράψει την Ιστορία. Ο Σοφοκλής έχει δώσει την εγκυρότερη πλευρά της Ιστορίας, στο πλάι της αφήγησης του Θουκυδίδη.

Τον Λεωνίδα Κύρκο ή τον Χαρίλαο Φλωράκη τους σχεδιάσατε ποτέ; Είχαν διεκδικήσει ρόλο στη ζωή σας;

Πολιτικό ρόλο, ναι, είχαν, προσωπικές σχέσεις όμως δεν είχα. Έχω ζωγραφίσει συμμαθητές, φίλους και φίλες μου παλιότερα, φυσιογνωμίες στο μπαρ, στο καφενείο, στον δημόσιο χώρο, πελάτες στο δικηγορικό γραφείο του πατέρα μου, αλλά όχι μακρινά πρόσωπα. Ζωγράφισα αυτή την περίοδο πολιτικούς γιατί ήρθαν κοντά μου. Μιλάς, σου εκμυστηρεύονται, σε εμπιστεύονται, ξέρουν ότι δεν θα τους «δώσεις». Έχουν παράπονα με δικούς τους, τους διαγκωνισμούς, τις συνωμοσίες των παλατιανών. Αυτή η εγγύτητα και με ανθρώπους άλλων κομμάτων οδη-

Παλιά γεγονία

γεί στους «μέσα κώδικες», όχι του κόμματος ή της πολιτικής επικράτειας, αλλά της ανθρωπιάς. Αυτό κέρδισα, την ανερθώπινη επαφή.

Στο τελευταίο υστερόγραφο σας στην «Αυγή» μιλάτε για έναν αριστερό του οποίου «θαμπώνουν τα γυαλιά» και ο οποίος «μαθαίνει το YouTube από τον γιο του». Έχει να αντιμετωπίσει η Αριστερά χάσμα γενεών;

Καινούργιο φαινόμενο είναι τα χάσματα των γενεών. Σε όλη την κοινωνία υπάρχουν χάσματα τεχνολογίας, πολιτικών παραστάσεων, αναφορών, βιωμάτων. Και πιο πολύ υπάρχει «διαγενεακός» ανταγωνισμός. Σύνταξη εναντίον μισθού. Ασφαλιστική κάλυψη εναντίον επένδυσης. Στο κείμενο που αναφέρετε προσπαθώ να εικονογραφήσω όλες τις αβεβαιότητες, τα αδιέξοδα, τις δυνατότητες, τις φοβίες, τις πολιτικές αποσκευές, αλλά και το τι επιτρέπει να επιζηήσει η πραγματικότητα των social media.

Δύσκολο νεύμα

Πόσο αισθάνεστε εσείς ότι επηρέαστε την πολιτική στο πέρασμά σας από τη Βουλή;

Η απάντηση δεν μπορεί να είναι μονοσήμαντη. Προσπάθησα, πάντως, όταν όλα έσπρωχναν προς τις πολιτικές ευκολίες, τους λαϊκισμούς, τις ύβρεις ή την ατάκα στη θέση της πολιτικής ανάλυσης, να προτείνω κάτι άλλο. Να ακολουθήσω τη θεσμική οδό και τον δρόμο της συνείδησης και της δημιουργικής λογικής. Αυτό δεν είναι κατ' ανάγκη ήπιο, όσο αντίσταχο και συνεπές με τον τρόπο που αντιλαμβάνομαι τον κόσμο. Εξάλλου ο ζωγράφος πριν απ' όλα παρατηρεί και εκεί θεμελιώνει τη δράση. Αυτό το προσεκτικό βλέμμα σε κάνει να βλέπεις πάντα και την άλλη πλευρά των πραγμάτων. Αυτό συνήθως το ονομάζουμε ηπιότητα, ενώ είναι το συν-δίκιο, το δικό που συσπίνεται από ποικίλα και αντιφατικά χαρακτηριστικά. Για να απευθυνθείς στον «αντίπαλο» πρέπει να καταλάβεις και τη δική του εκδοχή δικαίου. Αν είναι τίμιος και την υπερασπίζεται ο ίδιος ή απλώς την «πουλάει» ή την προφασίζειται.

Πολιτική ρύμη

Μελαγχολία

Βροκερός Κοτζιάς με τον Γερούλανο

Στην άκρη της σελίδας